

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edini je moč«.

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsa leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri oporabi in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Oporabišče, via Torrente, »Nova tiskarna«.

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisni listi posebnosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Vzajemnost.

To besedo naši slovenski listi, posebej v zadnjem času, kaj mnogo rabijo. — Povod k temu jim je dalo postopanje slovenskih državnih poslancev v državnem zboru. Poudarjalo se je čestokrat, in mi smo bili gotovo med prvimi, ki smo to poudarjali, da bi morali vsi naši slovenski poslanci na Dunaju postopati vzajemno, ali solidarno, rekli smo, da brez vzajemnosti slovenskih poslancev med seboj in nadalje tudi vzajemnosti vseh slovanskih poslancev v drž. zboru ni pričakovati pravega uspeha za težnje Slovanov v Avstriji in za obveljavo prave enakopravnosti v naši državi. Komur so dobro poznane težnje protivnikov naših, ta tudi dobro ve, da se oni največ zanašajo na zgodovinsko vtemeljeno resnico, da so Slovani med seboj needini, in nihče ne taji in nemore tajiti, da je needinost od nekdanj bila kriva hlapčevanja Slovanov.

Vsak slovanski politik išče torej tešila v solidarnosti Slovanov, zastopanih v drž. zboru in to je čisto naravno. — Da so nekdanji ustavoverci toliko let neusmiljeno zatirali nas avstrijske Slovane, bili so veliko krivi bratje Poljaki; oni so od nekdanj delali čisto zasebno politiko. — Ali mej Čehi in Poljaki je od leta 1879, nastalo dobro prijateljstvo; vsi avstrijski Slovani pa morajo le želeči, da bi to prijateljstvo ostalo trajno. Zapazujemo pa, da se naši bratje Poljaki in Čehi še premalo menijo za nas Slovence. — Po nekem opravičujejo to nebrigo s tem, da imajo zdaj še preveč posla in boja za lastne pravice in lastni obstoj, po nekem pa s tem, da se sedanja vlada ne more navse dele slovanskega življa naenkrat enakomerno ozirati. Istina je, da je košulja bliže života, nego suknja; tudi je treba priznavati, da ima sedanja vlada jako težak posel. — Toda stvar, za katero se mi zavzemamo, ne nanaša se toliko na čas, v katerem imajo tudi Slovenci zadobiti vse svoje pravice, kateri resni politikar bi mogel terjati, da se mora vse to izvršiti v odmerjenem obroku; nam gre tem več zato, da se mej slovanskimi poslanci Avstrije stesni zdaj še jako rahla zveza. Predno pa moremo to terjati, treba je, da so vsi slovanski poslanci med seboj popolnoma edini in za vsak slučaj vzajemni in da to vzajemnost tudi o vsakej priliki dejansko kažejo ter se i za to močno brigajo, da druge slovanske brate kolikor mogoče seznanijo in tudi pridobé za težnje našega naroda. V ta namen je sigurno treba velike marljivosti in izbornega takta.

Mi ne trdimo, da naši sedanji poslanci nemajo teh lastnosti in pri-
pisujemo le okolnostim nekoliko ne-

povoljno stanje v tem obziru, kajti prepričani smo, da v sobici pisati kritiko je veliko lažje, nego pa politiko delati na Dunaju v ožigled vsem činiteljem, kateri našim poslancem čestokrat zavirajo ravno pot. Vemo tudi, da je vsa zveza sedanje državnozbornske večine jako šibka in umejemo potrpežljivost slovanskih poslancev, posebej zdaj, ko nismo daleč od novih volitev za državni zbor. — Zatorej pa nočemo tako strogo soditi, kakor si to vsaj nekateri radikalci.

Mi izražamo le misel in željo, da bi se prej ko prej ustvarila trdna zveza mej vsemi slovanskimi poslanci na Dunaju, da to mora biti i prvo prizadevanje vseh slovanskih poslancev.

Ako pa čitamo tožbo v nekaterih listih, da naši slovenski poslanci ne postopajo povsem solidarno in celo drugo tožbo, zadevajočo ona dva drž. poslance, ki sta izročila ministrom spomenico društva Edinosti zaradi poreškega škofa in sta nam najbližja, moramo izreči, da bašta dva poslance najbolj poudarjata in izvršujeta solidarnost in bi bila tudi najrajša videla, da bi ja bili spremili z ono spomenico makar vsi slovanski poslanci k ministrom.

Naravno je, da slov. poslanca za Trst in Istro iščeta pomoči pri drugih slov. poslancih, saj drugače bi bila čisto osamljena in bi mogla jako malo, ali nič doseči. Prav njima, oziroma Primorskeji, katere slovanski prebivalci so v najhujšem boju za svoj obstoj, pa je treba simpatij in pomoči vseh drugih Slovencev in Slovanov; smelo tudi trdimo, da so Primorski Slovani vredni teh simpatij, in ako se ima kdo pritožiti, da je tu in tam kaj zanemarjeno, imajo do take pritožbe največjo pravico baš Primorski Slovenci in Hrvatje; — a pri vsem tem ne obupajo in se trdno nadejajo, da bode zanimanje za njihovo osodo vedno rastlo, kolikor trdnjša postaja njihova volja, da se ne udajo sovragu in da branijo svojo narodnost do skrajne meje.

Poglavitoj gospodi

Aleksandru vit. Ellushegg-u u Lošinj u Jurju dru Bolmarcihu odv. u Krku

Nepouzdanica.

(Nezaupnica)

Polag zadnjeg službenog popisa pučanstva od god. 1880. ima u izvanjskih občinah kotara lošinjskog, dakle u Vašem izbornom kotaru, 24.300 duša, od kojih se 1058 izjavljuje, da obće u talijanskom jeziku, i to u jedinjoj obćini osorskoj njih 1025. Vi poglavita gospodo znate i sami, da ih u osorskoj obćini neima niti 15, kojim je talijanski obćevni jezik,

ali držmo se popisa službenog, koji ako i ne u prilog Hrvatom učinjen, to je ipak i ostaje uvijek službeni. Svi ostali njih na broju 23.242 jesu zgoljni i čisti Hrvati.

Kako ste izabrani to znate dobro Vi i mi. Znali smo uvijek, da Vi poglavita gospodo nećute za nas — buduć smo Hrvati — akoprem Vas visoka službena osoba označila, da ste kandidati umjerene hrvatskestranke, i zato smo se suprotivili Vašemu izboru svimi onimi zakonitim sredstvi, koji su nami bili na ruku. Uza sve to, kad ste već jednom ovjerovljeni bili, nadali smo se, da ćete imati koliko obzira na onu ogromnu većinu, koju ste pošli bili zastupati u Poreč. Nadamo se, ali se prevarismo.

Kad je dne 21. kolovoza 1883. u istarskom saboru u Poreču zastupnik zvanjskog volovskog kotara, poglaviti g. Matko Laginja počeo govoriti u hrvatskom jeziku; dakle nerasmo u jeziku većine istarskoga pučanstva, nego i u jeziku onih 23.242 Hrvata po Vam zastupanih, Vi se poglavita gospodo ujedno sa talijanskom većinom istarskoga sabora udaljiste iz saborske dvorane, i tim zatijeste prvo i najsvetije pravo puka, kojeg zastupate.

Mi koji hoćemo, da se svagdje i uvijek užduva značaj hrvatstva ovog kotara, dakle značaj nepokolebive vjernosti i odanosti prama prejasnoj vladajućoj kući; Vam ovim izkazujemo poglavita gospodo javno i svečano, da neimamo u Vas povjerenja, i usljed toga stalno očekujemo, da ćete se odreći poslanstva u zemaljski sabor.

U lošinjskom kotaru na kvarnerskih otocih.

Slijedi 523 potpisa izbornikah.

Mesta in slovenske deklice.

Pred nemnogo leti, ko je še značaj starega družbinskega življenja imel v slovanskih rodovinah svoj sedež, ni se nihče toliko menil za mesta in njihovo življenje, kakor je to dan danes. Ali čas je tudi v tem sloju življenja storil veliko premembo: stare družbinske navade so skoraj do mala izginole, in pričelo se je vse drugačno življenje. V takratnem času in njegovih razmerah je poznal le malokateri kmetiški človek mesto, da, nahajali so se celo ljudje, kateri vse svoje življenje nikoli v nobenem mestu niso bili. Ni čudo tedaj, da so se v takratnem času tudi slovenske deklice redkeje nahajale po mestih. Bila je uže posebnost, ako je katera deklica šla v mesto služiti, in ustvarjalo je to vsakdanji pogovor, kakor v današnjem času kakova drugačna zanimivost.

Ali, kakor se je kmetiško življenje napram mestom močno spremenilo, tako je postala navada slovanskim deklicam, hoditi v mesto služiti, uže vsakdanja stvar. Komaj deklica zapusti domačo šolo, uže jo vidimo iti v mesto, bodi si v Trst ali pa na Reko, v katerih dveh mestih se največ slovanskih deklic nahaja. Resnica je, da vsakdanje potrebe so uže tako močno narastle, da se ubožnejim ljudem brez služka nikakor ni mogoče preživljati. — Vendar ne smatramo mi tega poglavitnim vzrokom, da bi moralo iti toliko deklic v

mesta, služeb si iskat, ampak pravi vzrok temu nahajamo drugje. Nečemo sicer trditi, da so slovenske deklice lišparice prve vrste, ker to bi bilo, ako drugega ne, vsaj maloostno opravljanje, katerega se hočemo pa iz strahu pred »ostrim« peresom »Narodovega« podlistkarja držati. — Vendar moramo resnici na ljubo navesti, da tudi poželjenje po lepših oblačilih je vsaj nekoliko vzrok, da slov. deklice tako radi hodijo v mesta služiti. Poglejmo. Pred leti, ko so v družinah gospodarili zgolj domači običaji, ko se je nosila doma pridelana obleka, ni ženski spol tako hrepnel po lišpu, kakor dan danes. — Ko je pa naše ženstvo jelo vedno pogostejše hoditi v mesta, kder si je moralo prisvojiti moderno nošo, oživela je ta moderna noša čedalje bolj tudi na kmetih, kajti tudi tukaj velja pregovor: besede mikajo, vzgledi ulečejo.

Naj se ta primer nikomur čuden ne zdi, kajti komu ni znana poželivost po lepej obleki naših mladih deklic, iz česar pride konečno trdni sklep, iti vsakim načinom v mesto služiti, da si prisluži za lepo obleko.

To se ve da, za vse ne velja ta trditev, ker nahaja se vendar še mnogo deklic, katere gredo z namenom v mesto, da si kaj več prislužijo. Ali žal, da i mej temi je le redka, katera bi za tem namenom hrepnela, ter se mu po nekoliko časa celo ne izneverila. Nekoliko časa deklica prihranjuje zaslužene novce, a zapeljiva strast in vsakdanji vzgled naposled omajeta tudi njo, da začne polagoma izdavati prihranjene novce za lišp. Konečno se jo strast do lišpa še celo tako poprime, da začne, ako jej sproti mesečna plača v to ne zadostuje, še celo naprej jemati svoje plačilo, ali se pa zaposlojevati. Ni tedaj čudo, mej tem ko se doma govori, da ta in ona toliko in toliko služi, ter ima nekda tudi uže nekatere novce na strani, da se jednega dne pokaže prav nasprotno — da, še celo kakov majhen dolg se kde nahaja.

V takih okoliščinah se zgodi največkrat, da deklica popusti službo, ter se vrne z praznim žepom — večkrat tudi malo da ne z golim životom domov. Kmetiške hiše v sedanjih okoliščinah uže tako ubožne, pomnoži se jim breme ubožnosti po takih otrocih še bolj. Mesto, da bi otroci, kder so bili z velikim trudom vzgojeni, vsaj po mogočnosti pripomagali k vzdrževanju ubožne hiše, mora jim uže razpadajoča hiša konečno pomagati celo do poštene obleke, da v najzadnjem aktu njihove mladostno-norostne igre ne izgubi najzadnje capice raz života. Ne morem pa, kakor bi rad, trditi, da je to najzaduži akt v mladostno-norostnem življenju, ter da za njim nastopi drugi veselejši. Žalibog, da se slovanskih deklic nahaja le preveliko število, katere so prvo svojo nesrečo popolnoma pozabile, ter se vglobile na novo v poprejšnje, ako ne še slabše moralno življenje. »Pred prevzetnostjo hodi padec« in žal, da se ta istiniti rek nad slovanskimi dekleti prepogostoma izpolnjuje; z lišpom začne deklica obračati pozornost na sé, in ko je enkrat to doseženo, ne smili se jej niti denar, kateri, z namenom pridobiti si ljubimcev, polagoma zdrči v žepe zapeljivih ptičev.

Naše deklice imenujejo znanje s takimi ptiči — ljubezen, a žal, da se ono ne more in ne sme imenovati ljubezen nego bolezen — bolezen, katera konečno okuži njo, domačo hišo in naposled obćino. Kakove nastopke pušča za seboj taka ljubezen, nočem razmotravati; nekoliko bode si čitatelj iz predstoječega stavka sam predstavljal. Malo da ne vsak slovanski pesnik je občudovaje opeval lepoto in visoke duševne darove naših slovanskih deklet. — Tudi mi ne zanikavamo slovanskim dekletom sedanjega pokolenja čednosti njihovih prednic, a s žalostjo moramo pripoznati, da se pri mnogih vsakako preveč pogreša one odločnosti, onega ponosa in one stvari sploh, katero imenujemo deviško čast.

Da ne bi komu pri čitanju teh vrstic preveč kri zavrela, ter da ne bi v svetej — a neopravičenej jezi udaril ob mizo — prepričati se istine tega, naj gre le nekoliko časa mej kmetiško ljudstvo, in zagotavljam mu, da mu bode kri še bolj silila v glavo, videčemu še strašnejše podobe, o kakošnih je v tem kratkem listu čital. Deklica, katere se je udala omenjeni ljubezni-bolezni, pride največkrat v bolnišnico svojej bolezni leka iskati. »Padar in dohtar, zastoj se potita, zastoj se zdravila le-te«, pravi neka narodna pesen, čemu tudi mi pritrjujemo — žal da v nasprotnem pomenu. Tu ni potreba ljubega, da bi objemal ter tem načinom ozdravljaj bolna dekliška srca.

Kadar zapeljana reva čuti, kam jo je pripeljala in kaj jej prouzočila njena neumna ljubezen, takrat se jej kaj kmalu in za vedno izkadi njena ljubezen do ljubimca. Ali »padar in dohtar zastoj se potita«, deklica popačena na srcu in duhu, bolehnata na telesu — zdrava ni pa enem niti na drugem — nikoli več. Slo je ljubo zdravje za vse življenje, in ako se pri kateri vidi pozneje neko navidezno zdravje, vendar zgubljene poštenosti, zgubljene časti, zgubljenega čuta človeške vzvišenosti, tega ni nikdar več nazaj!

(Konec prihodnjic.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Cesar je 30. marca prišel v Budapešt, obiskal tam rastavo zlatarjev, kder se je mudil poludrugo uro; potem pa je šel v Gödöllő, kder utegne več časa ostati.

Gospodarska zbornica je 28. m. m. sprejela vladno predlogo glede vzdrževanja Franjožefove, Rudolfove in arelske železnice. Sprjela je tudi predlogo zastran povziranja stavbenih stroškov za arelsko železnico.

29. marca pa je brez ugovora potrdila začasni proračun za mesec april, sprejeti so bili tudi predlogi glede amortizacije stavbenih stroškov za naprave v tržaški luki.

Poslanska zbornica pa je ta dan odobrila predloge proračunskega odseka zastran računskega sklepa za leto 1878. Potem so se vladni izročili prošnje mnogo rusinskih občin, glede izključenja poljskega jezika kakor učni predmet iz ljudskih šol, kakor tudi mnogo družnih prošenj. — Nazadnje je poslanec Fürth vprašal ministrskega načelnika, ali ga je volja, da po ustavnem pravu na to dela, da ministerstvo zunanjih zadev pri egiptovski vladni stori potrebne korake, da se avstrijskim podanikom pripoznana odškodnina, okoli sedem milijonov frankov, kolikor mogoče hitro in v popolnem znesku izplača.

Tržaški poslanec pl. Burgattler je v budgetnej debati povzdignol svoj glas, da bi se sedanje hiše v Trstu, v katerih so poštni in telegrafski uradi, opustile, oziroma prodale, in da bi se zidala v središču mesta nova hiša, v kateri bode imeli prostor vsi poštni in telegrafski uradi. Omeniti je, da se vlada uže peča z dotičnim projektom.

Odsek za kolek na časnike je 29. marca sprejel Fanderlikov predlog, naj se kolek na časnike, počenši od 1. januarja 1885., odpravi. Vladna zastopnika dvorna svetovalec Freiberg in Chlari pa sta izjavila, da se vlada ne more odpovedati dohodkov iz koleka na časnike.

31. marca je vlada predložila poslanskej zbornici načrt zakona zastran pritrditve k skepu kranjskega deželnege zbora o pobiranju deželnih doklad k neposrednjim davkom in potem računski sklep za leto 1881. Dogovor mej Avstrijo in Švico zastran pravice ubogih se je sprejel brez ugovora.

O anarhistih na Dunaju poročajo večerajšnji dunajski časniki, da so bili skoraj vsi razboji, ki so se zgodili v zadnjih časih, njihovo delo in da sta bila Stelmacher in Kammerer izvrševalna organa anarhističnega glavnega odbora v Novem-Yorku, kateremu je vodja zloglasni Most.

Vnanje dežele.

Papež je 28. m. m. potrdil grofa Schönborna za budejeviškega škofa, kanonika Schwarzja za škofa in partibus in pomočnika kardinala Schwarzenberga, franciskana Markoviča za škofa in partibus in apostolskega upravnika banjaluške škofije.

Papež se je pri tej priliki spominjal protestov, katere je ponavljal pri vsakem novem napadu na pravice papeževega sedeža in rekel, da se godé vedno novi napadi in išče se vseh mogočih sredstev, da se vtrde v posestvu Rima. Papež je vnovič obsodil vse, kar se dela cerkvi na škodo, ter je naglašal zopet vse cerkvene pravice, ne iz čistiželja, ampak iz dolžnosti. Papež je obžaloval, da je izdan nestanovitnim in nezanesljivim posrednikom, kakor na priliko, o zadevi propagande. On vidi, da pridejo še večje skušnje, ali pripravljen je, prenašati jih. Papeževi sovražniki so prisegli progiranje do skrajne meje; pravi rodoljubi gotovo ne bodo tako delali.

Iz Pariza pa se piše v časnik »Times«, da je papež pisal avstrijskemu cesarju lastnoročno pismo, v katerem je razložil uzroke, ki ga silijo, da Rim prej ali slej zapusti. Papež pravi v pismu, da v, da ta sklep utegne imeti ozbiljne nastopke za krščanstvo; ali primoran je sklep izvršiti.

Italijanski kralj se je o politiki nasproti papeževi vladi izrekel, da hoče, da se sedanji zakoni ne spremené, da pa nobenega daljšega koraka ne stori, in da je njegova želja, da se doseže prijateljska sprava. Ministerstvo, katero bi se cerkvenih pravic dotaknol tudi tam, kder ne nasprotujejo pravicam države, ne bode mogoče, dokler bo on vladal. Ta izjava ne daje mnogo upanja, da se doseže sprava mej italijansko in papeževu vlado, ker je v prepiru meja mej papeževimi in pravicami italijanskega kraljestva.

Novo italijansko ministerstvo je sestavljeno. Depretis, Mancini, Magliani, Genala in Del Santo ostanejo na sedanjih svojih mestih; Grimaldi prevzame poljedelstvo, Ferracini sodstvo, Brin vojno mornarico in Coppino poduk.

Iz Kahire se poroča od 30. marca, da je general Gordon iz Kartuma napadel upornike, ali egiptovski vojaki so mu pobegnoli, vsled česar se je moral zopet v Kartum umaknoti.

V Cincinnatiju se izgreli ponavljajo. 30. marca je množica zažgala sodno hišo in druga poslopja ter gašenje zabranila. Vojaki so prišli in začel se je boj, v katerem je padlo sto razsajalcev, tristo pa je bilo ranjenih. Ljudstvo je vojakom vzelo eno kanono, a pozneje so vojak kanono zopet vzeli. 31. so se boji ponavljali in je bilo zopet več mrtvih in ranjenih.

V Cincinnatiju v Ameriki je bila 29. marca krvava rabuka. Zarad zmerne obsode nekih morilcev nabralo se je polno ljudstva pred ječo, v kateri je bilo zaprtih še več morilcev obdolženih. Prišli so vojaki in usmrtili več razsajalcev; a valed tega je množica še bolj narastla, pobrala orožje in strelivo iz orožnice in pretila ječi.

DOPISI.

Tržaška okolica, 29. marca. — (O isterskih in tržaških Slovanih). — Iz govora poslanca dr. Vitežiča od 14. t. m. v državnem zboru mora vsak sprevzeti i spoznati, kake »pravice« užíjajo istrski Slovani. Gospod poslanec je v državnem zboru živo risal vse krivice, koje se istrskim Slovonom gode. A risal jih je uže pred ter jih bode še, predno se razmere istrskim Slovonom zboljšajo. In če bodo Slovani v Istri na vladu čakali, da jim v narodnih zadevah pomore, utegnejo pred sodnjega dneva pričakati. In vendar more prav vlada mnogo storiti za istrske Slované. Slovonom v Istri se očita, da so divji i za trgovstvo nesposobni. Res je, da istrski Slovani, Slovenci i Hrvati, na pr. za Kranjci v omiki mnogo zaostajajo. A tega niso sami krivi, ampak kriva je največ vlada sama. Italijani so v Istri v velikej manjšini, a vendar imajo srednjih šol obilo. A ne le srednjih šol, temuž tudi to, da imajo povsod, koder Italijani prebivajo, ljudsko šolo.

Kder Slovani prebivajo, tam pa ne najdeš po dve tri ure jedne ljudske šole, i srednje šole nemajo Slovani v Istri nobene, če tudi so v velikej večini. Potem pa še Italijani govore o »barbarnosti« istrskih Slovanov! Kakor sem uže rekel, vlada sama je največ kriva, da Slovani v Istri propadajo i z njimi toliko dobrih Avstrijcev. I mirno gleda tudi, kako rastejo Italijani dan na dan, i z njimi rase — Iredenta. Iz tega se tedaj vidi, da si Slovani v Istri malo opomogo, če bodo na vladu čakali. Radi tega morali bi sami kaj »več« delovati. Pred vsem pa bi moral to poletje v Istri biti uže tolikrat omenjeni »tabor«.

Za tabor, ki bi bil velike važnosti za istrske Slované, moralo bi se na vse kriplje delati. Posebno gledati bi se moralo na to, da bi se tabor bolj v sredini Istre napravil. Druga glavna točka naj bi bila geslo vsem istrskim rodoljubom, naj ljudstvu prigovarjajo, da se v velikanskem številu zbere. A po mogočnosti moral bi se za »Tabor« tak kraj v Istri izbrati, kder se Slovenci s Hrvati meje. Potem še le bi zadobil tabor ime »Slovanski«. I govorniki bi morali v imenu obeh slovanskih narodov pred zbranim ljudstvom živo slikati krivice, ki se Slovonom v Istri gode. Prav zavoljo tega bi bil omenjeni tabor pomenljiv, kajti oba trpeča istrska slovanska naroda bi tirjala skupno svoje pravice. Tak »Tabor« bi imel gotovo za Slované dobre nastopke. Kajti vlada bi tudi videla, da ne terja enakopravnosti le č. g. Vitežič v državnem zboru, ampak na tisoče zbranega ljudstva na »lastnej zemlji«. Tak tabor bi pretresel tudi nekoje »politikone« onstran »Adrije«, ki po »naših« deželah hrepene. In ko bi Italijani videli, kako se v Istri slovansko ljudstvo na »narodno vojno« zbira, polastile bi se jih druge misli. (Perche Italiani hanno paura del popoli »barbari«.) In pol. društvo »Edinost«, ki si je večje zaupanje mej narodom pridobilo, posebno od kar je iz »slovenskega« slovansko postalo, ima tukaj izvrstno, a težavno nalogo. I njega zunanji istrski odborniki i udje imajo pri takej priliki dovolj posla. Le želeli bi, da ne bi omenjeni, od vseh narodnjakov zaželeni tabor, le »želja« ostal. »Kar časa zamudiš, vekomaj ga zgubiš« pravi naš pregovor, i po tem bi se morali ravnati i naši narodnjaki. — Kakor se pa Slovonom v Istri godi, tako se jim godi tudi v tržaški okolici. I to pod »liberalno vladajočim« tržaškim magistratom. Po okolici sili se našej mladini na vse kriplje Italijanščina, i »nekoji« okoličanski učitelji »plešejo« kakor jim magistrat »gode«. A to še ni vse. Zdravnik za IV. okraj, to je Barkola, Rojan i Greta, ne umeje ni ene besede slovansko, in vendar so v četrtem okraju sami Slovenci (okoličani). Ali ni to največja krivica, da se mora ubogi i bolni človek v tujem jeziku pogovarjati, i če bolnik italijansko ne umeje, ne more se zdravniku niti potožiti. Tako ra pr. pokličejo k ubožnemu bolniku zdravnika. Bolnik zna pa jako malo ali pa nič italijansko. Zdravnik pride, i ker ne zna slovanskega jezika, ne more mu bolnik povedati niti kde bolečine čuti. I niti na smrtnej postelji, na zadnjem uro ni dovoljeno govoriti ubožemu bolniku se zdravnikom v svojem milem jeziku. Ali ni to grozovito! In vse te grozne krivice se gode v »enakopravnej Avstriji«!...

Domače in razne vesti.

Vse č. g. naročnike, katerim poteče naročnina z današnje številke, prosimo, da jo ponove o pravem času. One pa, ki niso še naročnino plačali, prosimo, da zaostalo poravnajo ker bi jim sicer morali pošiljanje lista ustaviti. Z drugim četrtemletjem se prične novo naročevanje; vse svoje prijatelje prosimo, naj naš list priporočajo in širijo. »Edinost« stane za vse leto 6 gl., za pol leta 3 in četrlet 1 gl. 50 kr. —

Imenovanje. Cesar je imenoval konsistorijalnega svetovaleca in kancelarja pri ordinarijatu, dr. Fr. Volarića kanonikom v krškem kapitu.

Imenovanje. Višjim gozdnarjem pri vodstvu v Gorici je imenovan g. Leon Tic. — Franc Manzano je imenovan gozdnarskim nadzorniškim adjunktom za Primorsko. — Č. g. Jak. Gomilšak, slovenski pisatelj in nemški govornik pri sv. Antonu novem v Trstu je imenovan začasnim učiteljem veronauka na c. k. realki v Trstu.

Odlikovanje. Cesar je podelil finančne straže respicijentu Iv. Biesiku srebrno svetlinjo za zasluge, ker je v Labinu pri požaru z lastno nevarnostjo otel iz ognja necega človeka.

Razpis službe. Razpisano je mesto adjunkta v c. k. koparske kaznilni. Prosilci naj vložijo svoje molbenice pri višjem c. k. drž. pravdnistvu v Trstu. Dokazati morajo, da so večji nemščine, italijanščine in jednega južno slovanskega jezika in da so z dobrom vspehom opravili prekušnjo iz drž. računstva.

Pogreb rajnega Koseskega. (Konec.) Vsa mnogoštevilna družina in sodniki rajnega so uže čakali rakve na pokopališču, oni in mnogoštevilno drugo spremstvo napotilo se je najprej v kapelo, kder je duhovnik opravil svojo molitev. Potem pa so rakev postavili pred kapelo, rodbina in drugi so stopili okolo rakve, g. Franc Cegnar pa je stopil vrhu stopnic v kapelo in tako z vzvišenega kraja močnim a ganjenimi glasom govoril blizo tako-le: »Z bridkim srcem izročamo hladnej zemlji smrtne ostanke moža, o katerem veljajo Hrocijske besede: Non omnis moriar. In v resnici, on nam, našemu narodu ni umrl, on živi in bode živel na veke, ker njegova dela so nesmrtna. Minolo je štirideset let — takrat so bili osorni časi,

povsod ledina neizorana, s kamenjem posuta, s trnjem zarastla, slovenska Vila je imela uklenene roke in solzno oko — minolo je, pravim, štirideset let, ko je ta mož na katerega rakev zdaj točimo gorke solze, vstal, kakor izvoljeno višje bitje, iz srede našega pozabljenega, tlačenega naroda, ter mu v navdušenih pesnih klicih: Zbudi, predrami se, vstani moj narod, zarja poka, dan se delal in narod se je zbudi, predramil, vstal je in zamaknen poslušal krasno doneče glasove, glasove, ki so doneli po vseh zemljah, v katerih si je postavil dom Slave sin. Kakor spomladi cvetje po širnih planjavah, tako se je širila narodna zavest in ljubezen do domovine; žarelo je oko starcu, ponosno je glavo vzdignol mož, i navdušeno z ognjem svetega rodoljubja je kipelo srce mladeniču; preroben je bil slovenski svet! — vse to čudo so delale dražega rajnega krepkodoneče, navdušene pesni. A njega, ki smo ga zdaj na zadnji njegovej poti s toliko bridkostjo tu sem spremili, ni dilo le sveto rodoljubje, nič manjše veljave nema čista njegova etika, njegova morala, bil je mož in človek po božji in ljudske volji: Bogu slavo, možu veljavo, ženi zvestobo, otroku ljubezen, tako je govoril, učil in priporočal. Iz vseh njegovih del veje goreča ljubezen do vsega človeštva, na njegovem praporu se vije oljčin brst z geslom: Mir zvonjenje prvo bodi! — O, da bi naši rojaki, ki so ljudstvu voditelji in učitelji, vedno visoko nosili to znamenje miru in sprave, da bi nikdar srca ne odpirali zapeljivemu polepu, ki v sedanjih časih s toliko silo pritiska na narod, da mu vrata ulomi!

Je li naključje, da se je tak mož in v takem času porodil slovenskemu narodu? Ne, to ni naključje, treba ga je bilo, narod ga je potreboval, in ker je narod zdrav, čil, Bogu udan in ima tedaj poroštvo do boljših bodočnosti, zato mu ga je dala božja previdnost. — Ni li pomembno, da je mej vsemi tovariši svoje mladosti zadržal zapustil radosti in težave tega sveta? Da sadnji je bil, a od deneš bode prvi. Njegov duh se raduje v nebeskih visotinah, njegova dela so ostala mej nami v nesmrtni slavi. — Mir njegovemu prahu i vedna luč njegovemu duhu! Slava!

Mej govorom so se mnogim ulile solze, a brito so jokale posebno njega hčere in sinova, in ko je Cegnar nehal, zaklicalo je na vsa moč ganjeno občinstvo trklratni »Slava«.

Starši sin rajnega, Viktor, sedaj c. k. notar v Gradišči, šel je na to h. g. Cegnarju in se mu v slovenskem jeziku toplo zahvalil v svojem in v imenu vse rodbine in ga pred vsemi srčno poljubil. Bil je to jako ganljiv moment; mej občno tihoto oglaš se najprej tiho, potem vedno rastoči in mogočnejši pevski zbor in prekrasno poje Jelenovo »Molitev«. Po končanej tej pesmi odprli so grobokopi še enkrat rakev in rodbina in vsi nazoči so še enkrat videli posvetne ostanke rajnega Koseskega, katerega obličje se ni bilo čisto nič spremenilo. Tako smo dostojno pokopali našega pesnika in le en glas gre po Trstu, da Slovenci znajo čestiti svoje slavne mrtve.

Dostaviti nam je še nekaj. Iz Zagreba je pisal hrvatski rodoljub, da bi se bila nekatera hrvatska društva vdeležila po deputacijah pogreba, ako bi sem jim bila vest o smrti javila telegrafsko.

Ljubljanski list »Slovenec« pa toži, zakaj se ni javilo v Ljubljano, kedaj bode pogreb rajnega. Nam je to znano, da se je smrt Koseskega javila uže v sredo zvečer dvema listoma v Ljubljani, potem čitalnici in še nekej privatne osebi. — Slovenec je v četrtek uže prinesel nekrolog, dokaz to, da je uže v sredo znal za smrt Koseskega, ako pa je šlo komu za to, da pride na pogreb, lahko bi bil v četrtek še zvečer precizno uro, kedaj bode pogreb. Tržaški Slovenec se torej ne more niti od daleč očitati, da niso storili svoje dolžnosti. Došlo je nam in rodbini rajnega več kondolenčnih telegramov, omeniti nam je posebno onega društva »Edinost« iz Ajdovščine, ti telegrami so bili večinoma s Primorskega in moramo posebno Goriškim Slovincem čestitati zaradi prekrasnih vencev in vdeležbe pri pogrebu.

Nezaupnica. Na prvem mestu prinašamo nezaupnico, katero sti dali 1/2 volilcev lošinskega okraja svojima dež. poslancema dr. Bolmarcich-u in c. k. glavarju Elluschegg-u.

Zboljšanje političnih razmer v Trstu. »Politiki« se z Dunaja piše, da se v merodajnih krogih pečajo ozbiljno s tem, kako bi se zboljšale politične razmere v Trstu. Prišli so v teh krogih vendar le do spoznanja, da se mora konec storiti neomenjene oblasti tržaškega magistrata in uvesti take administrativne naredbe, ki jez postavijo rastočej političnej spridenosti. — Prihodnjic bomo o tem več govorili.

Kmetijska predavanja. Nov potovalni učitelj kmetijstva, g. Kramar, naznanja vsem posestnikom in poljedelcem, da prve dni tega meseca začne svoja kmetijska predavanja. In sicer bode predaval 10. aprila na Opčinah, 20. aprila v Dolini in 27. aprila v Brezovici. Priporo-

čamo našim kmetovalcem, naj uže zdaj širijo vest o teh predavanjih in da se jih vdeležijo v mnogobrojnem številu ter nam rodoljubni svojedobno poročajo o uspehih takega predavanja.

Napredek na gmotnem polju. Istrski rodoljubi snujejo prav zdaj »Prvo posojilnico za Istru« se sedežem v Kopru. — Dotična pravila je začel odbor uže predložiti trg. sodnji v Trstu, da zadruga vknjiži. Potrebni kapital je nekda tudi uže podpisan. — To je zopet lep napredek istrskih Slovanov. — *Barkovljansko obrtniško društvo*, zadruga z neomejenim poroštvom, pa bode osnovala svoj lastni konsum-magazin, kakor ima uže dobro delajočo društveno krmo. Ta zadruga prav lepo napreduje. *Škedenjsko gospodarsko društvo* pa nekda namerjava vkupiti neko posestvo blizu Skednja. Ta zadruga obstoji uže 3 leta in utegne škasoma postati pravi temelj samostalnosti Škedenjskih posestnikov; zadruga šteje 170 delničarjev, skoro samih Škedenjcev.

Tržaški Sokol ima svoj »jour fix« 6. aprila t. m. pri »Monte verde« (švi carska hiša) v gorenjih prostorih, točno ob 7. zvečer. Povabljuje se gospodje članovi k obilni udeležbi.

Slovinci pozor! Vnovič vabimo vse one, ki se hočejo potrditi, (ki hočejo postati tržaški občani), naj k nam pridejo v našo pisarno v ulici »Torre« (Tipografija Nuova, kder jih zapišemo in ob svojem času predložimo magistratu. Troškov ni nobenih. Do sedaj se jih je uže mnogo oglasilo, ali še več bi se jih lahko; vsaj trikrat toliko bi se jih moralo, kajti masa imponira tudi sovražniku. Pol. društvo »Edinost« v kratkem misli to stvar predložiti magistratu, tedaj skrajni čas je, da se oglasi, kdor se še ni. Slovenci poširite se!

Tržaške novosti: Samomora. Zaudal si je trgovec K. Fischer; F. je trgovač z lesom. Njega truplo so izročili obitelji. — Iz kanala pri rudenem mostu so potegnili truplo mrtve ženske, Ane Rovere, uže več let ločene od svojega moža. Prepeljali so jo v mrtvašnico k sv. Justu.

Senzacionalna vest. O onej ženski, o kateri smo pisali, da so razkosano v sodu odposlali iz Trsta v Kairo, govori se zdaj po mestu, da so jo zopet pripeljali v Trst v sodu špirta. Ali to bode le kvantanje brezposelnega ljudstva.

Rusi so kavalirji o pravem pomenu besede. To resnico priznavajo vsi tudi najhujši listi italijanske stranke, kakor »Alabarda« in drugi. Kakor znano, nahaja se pri nas fregata »Gerce« Edimburski, ki je zakotvena v milskem zalivu. Poslednje dni je šla neka četa žganjencev v Žavljje, da se napije »hudičevih solz«, ali žganja, kakor pravijo naši »mandrijarji«. Četa se napije »žgavke« nad mero, ko se pa hoče vrniti proti domu, zgreši pot in zajde v žavljjsko močvirje tik morja. Vsej četi je pretila smrtna nevarnost, da obliči v blatu. Pomisliti je treba, da vse to se je godilo po noči. Ponesrečeni jamejo upiti na pomoč, straža na ruske korvete zasliši vpitje, in odpravi ladjo na iskanje ponesrečenih. Vdobe jih v blatu, spravijo jih v ladjo in odpeljejo na korveto, kder jih preoblečejo, postrežejo jim z mnogovrstnimi krepčalnimi pijačami, in spravijo zatem počivat. Drugi dan jih Rusi prepeljejo v Trst, kder jih izroče tukajšnji pomorski saniteti.

Požar. Na molu III. v novej luki so dobili v petek popoldne v jednom železničnem vozu dve goreči katunovi bali. Voz so težaki hitro izpraznili in tako nevarnost odstranili. Kdo je zažgal, ne ve se.

Nesreča. Prepeljali so v bolnišnico Petra L. na katerega se je prevrnil nek voz in še necega pomorskega ital. ladje, ki je padel raz jadrenika. — Nek mladenič se je prav močno napil sladkega vinca. Hotel je menda iti spat v vrtec g. načelnika trž. postaje, kateri vrtec se nahaja tik kolodvoru, vis-a-vis hiše Eichhof. Pri preoračanju železne ograje, obvisi na železni osti, ki se mu globoko zadere v spodnji del trebuha. Nek mašinist ga dobi v tem položaju, pokliče javno stražo, ki ubozega reši in odpelje v bolnišnico. Po izjavi g. zdravnika so rane smrtne.

Tatvine in policijsko. Policija je zaprla gosposkega sleparja, ki je namerjaval s ponarejenimi pobotnicami na račun mestne plinarne ljudi goljufati in slepariti. Prišel je k Leviju in mu ukazal napraviti 20.000 pobotnic, od teh pa sto morajo se koj iztiskati, ostale pa naj se pošljejo k upraviteljstvu plinarne z računom vred, kder mu jih izplačajo. Postopanje tujega gosposkega pobotnika se je zdelo Leviju sumljivo, sporočil stvar policiji, ki gospodiča ustavi in preišče. Imel je pri sebi revolver — Po mestu pa so uže govorili, da so roparji Levija umorili in oropali. V ponedeljek po noči so tatje odpeljali koleselj s konjem vred oboje vredno 180 gl. To se je zgodilo v ulici Amalija nečemu A. K.

Izpred sodišča. Valentin Rezaver iz Divače je bil obsojen radi tatvine v jednoletno trdo poostreno ječo in policijskemu nadzorstvu. — Lunardelli je bil obsojen v poldrugoletno in njegov tovariš

Tomba v jednoletno ječo, oba radi zločina tatvine.

Nesreča pri plezanju v jamo. Minolo nedeljo popoldne so pospremili k zadnjemu počitku mladeniča iz Vipave, ki je ponesrečil pri plezanju v neko jamo poleg Sv. Križa v trž. okolici. Mladenič se je imenoval J. Andlovic in je bil finančni stražnik Nabrežini. Jama, ki je mladeniču življenje oropala, globoka je do 74 sežnje in slove za jedno naj globljih v bližini Nabrežine in sv. Križa. Mladenič je po vrvi zlezel jami do dna, a ko je kvišku plezal, bil je uže pri vrhu, zmanjka mu moči in vrne se v globočino, kder na dnu mrtve obleži. V nedeljo so ponesrečenega mladeniča sijajno pokopali Nabrežini. Pogreba so je vdeležilo mnogobrojno ljudstvo iz bližnjih in daljnih krajev. G. k. finančna straža, žandarmerija, g. župan Tance z Nabrežine in drugi veljaki, ki bi bilo odveč jih tu imenovati radi pretesnega prostora. Pevski zbor nabrežinski je zapel par žalostink na grobu. Sprevod je bil ganljiv in nabrežinska občina je malo taci videla.

Gosp. okoliškim učiteljem in drugim prijateljem domače glasbe naznanjamo, da se Lebanovih »Skladeb« II. zvezek dobiva na prodaj pri g. Dolinarji, uradniku delalskega podpornega društva v Trstu, (Corsia Stadion, 11). Želimo, da bi se obče pohvaljene teskladbe skoro razpečale, ker, kakor slišimo, izide kmalu III. zvezek, ki bode poleg drugih glasbotvorov, obsegal tudi največje posvetno Lebanovo skladbo: »Domovino«. Drugemu zvezku je cena 40 kr.

Krasa se nam piše: Mnogo ljudi misli, da je novi ali stari dutovljanski župan napravil živinski potni list, s katerim je bila neka ukradena krava spremljana. To pa ni res in tudi tat in živinski lastnik ne spadata pod dutovljansko županijo. Ker je ta stvar v preiskavi, pride k malu resnica na dan.

Naj pri tej priliki še omenim, da morajo naši občinski računi biti velikanški, ker jih delajo uže več let, pa še zdaj niso dokončani.

Ljubljanski List je začel prinašati pod črto prekrasno pisano »Dunajska pisma« od slavnostnega Stritarja, onega veljaka, kateremu celo »senčnati« podlistkar »Slov. Narod« priznava, da vselej pravo zadene. Morda tudi gledé omenjenega podlistkarja pravo zadelo?

Poziv slovenskim pisateljem. Odbor »Matice Slovenske« se do vseh rodoljubnih pisateljev slovenskih obrača z iskreno prošnjo, da bi čim prej, tem bolje tudi letos poslali primernih doneskov za letošnji Letopis.

Kakor lani, vzprejemali se bodo tudi letos v Letopis samo izvirni znanstveni in znanstveno-poučni spisi iz raznovrstnih strok slovenskega znanja; vendar je želeli, da bi čestiti gospodje pisatelji svojim pravam izbrali take predmete, ki ugajajo obče znanim književnim potrebam naroda slovenskega, ter zaradi svoje splošne zanimivosti prijačo večini Matičnih družabnikov.

Rokopisi naj se pošiljajo do konca junija t. l. ali naravnost uredniku Letopisa, g. prof. Fr. Levcu, ali pa prvosedstvu Matice Slovenske v Ljubljani.

Po pravilih določena nagrada v Letopis vzprejetim spisom se bode izplačala, kadar bode knjiga dotiskana. V Ljubljani, 19. marca 1884. Za odbor »Matice Slovenske«: Grasselli, prvosednik. Prof. Senekovič, odbornik.

P. n. gg. društvenikom in poverjenikom »Matice Slovenske«. Knjige za leto 1882. in 1883. so bile meseca decembra l. l. razposlane; odbor pa je vse potrebno ukrenil, da dobe p. n. gg. matičarji letos svoje knjige še proti koncu tekočega leta.

Pri tej priložnosti izreka odbor svojo iskreno zahvalo vsem dosedanjim Matičnim podpornikom, posebno prijetna dolžnost mu je zahvaljevati se p. n. gg. poverjenikom za njihov požrtvovalni trud, katerega so imeli pri pobiranju doneskov in pri razpošiljanju knjig.

Odbor sam skrbi z vso resnobo in marljivostjo za napredek »Matice Slovenske«, njegovo delovanje more vendar le tedaj roditi dobre rsad, ako nahaja povsod krepke podpore, ako »Matici Slovenski« ostanejo zvesti podporniki vsi dosedanjí društveniki in ako se število matičarjev po vseh krajih naše slovenske zemlje od leta do leta pomnožuje.

Zaradi tega stopa odbor »Matice Slovenske« s tem pozivom pred slovensko občinstvo, uljudno vabeč je k pristopu »Matici Slovenski«, in do p. n. gg. poverjenikovs prošnjo, da preuzamejo tudi nadalje ta rodoljubni posel, ter da vabijo v svojih krajih novih društvenikov in da pobirajo njih letne doneske.

Da more odbor društvene knjige izdati ob določenem času, kaže se neobhodna potreba, da društveniki svoje doneske plačajo ob pravem času. V smislu §. 3. društvenih pravil ukrenil je odbor, da je letnino za leto 1884, vplačati vsaj do 1. junija t. l. Na podlagi natančnega

števila društvenikov mora še le odbor določiti, v koliko iztisih je treba tiskati društvene knjige, da se izogne vsaki denarni potrat, ko bi ležale nerazpečane, kot mrtve kapital v društveni zalogi.

Odbor torej nujno prosi, da p. n. gg. poverjeniki blagovolé mej društveniki v svojih krajih doneske do 1. junija t. l. pobrati in Matičnemu blagajniku doposlajo; isto tako naj pošljejo društveniki, živeči v krajih, kjer ni poverjenikov, svoje doneske do istega obroka neposredno Matičnemu blagajniku. V Ljubljani 19. marca 1884. Za odbor »Matice Slovenske«: Grasselli, prvosednik. Prof. Senekovič, odbornik.

Slov. vinorejec, o katerem smo poročali, ne bo izhajal, ker ni dobil naročnikov. Uredništvo je poslalo štirim naročnikom denarje nazaj in prosi, da mu nihče ne pošlje denarjev, da nema s povračanjem novcev nepotrebnih stroškov.

Simona Gregorčiča pesmi pridejo k malu v drugej pomnoženi izdavi na svitlo, potem pa v kratkem času drugi zvezek, ki se uže tiska pri Bambergu v Ljubljani. To bo zopet lep dar, ki ga pošilja slavni pesnik slovenskemu narodu.

Knjižica »Nemški Šulverein« katero je izdal »Slov. društvo« v Mariboru, konfiscirali so. Knjižica je ponatisk članov, ki so izhajali v izvrstnem listu »Slovenski Gospodar«. »Sl. Gospodarja« niso konfiscirali, ko je te članke prinašal, a vse druga sreča je doletela knjižico, porojeno iz tega. »Habet sua fata libelli«.

Mesec april. Mathieu de la Drôme o tem mesecu pravi to-le: Lepo vreme o prvem kraju; krasno vreme v času polne lune, ki se začne 10. t. m. in konča 18. V tem času bo zmrzovalo po planinskih deželah. Lepo vreme od 18. do 25. t. j. v zadnjem kraju. — Zmrzovalo bode na bregovih nemškega in baltijskega morja. Od 25. t. m. do 2. maja p. m. bo deževalo. Znižanje temperature na planinah. Mesec bo v obče krasen od 1. do 27. Zgodnja rast po osrednji in južni Evropi.

Velika povelja. Iz Novega Orleansa v Ameriki se poroča 26. t. m., da je pod vodo vsa spodnja dolina ob reki Missisipi, in da se je bati, da je mnogo ljudi utonilo.

Nadvojvoda Stefan v čitalnici v Krku. Krška čitalnica je 26. t. m. povabila njegovo e. k. visokost, nadvojvodo Stefana, ki je prišel na brodu »Krka« v Krk, naj obišče čitalnico, kakor je on prav rado-voljno storil ter se prav vljudno v hrvatskem jeziku pogovarjal z društvenim načelnikom in odborniki.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Tržaška svobodna luka in pa zdajšanje Rudolfove železnice do Trsta.

(Konec glej št. 25.)

Torej bi bili ekonomični razlogi na strani pristaev loške železnice, ako so vse številke, katere oni navajajo tudi popolnoma resnične. — A menenje je, da bi se predelska železnica zdaj dala veliko ceneje zgraditi, nego se je to računalo v začetku, ko so se začeli nje pristaši za-njo potezati. Prednost predelske železnice bi dal tudi ohzr na goriško, jako produktivno deželo in pa osobito na vodno moč v soške dolini, ki je blizu Trsta in katero bi mogli in morali izkoristiti naši tržaški mnogi veletržci, kateri bodo prej ali slej primorani, da za svoje kapitale poiščejo novega plodnega polja; vsaj dandenes vsi strokovnjaki v narodno-gospodarskih zadevah poudarjajo, da se more Trst le potem vzdržati na stopnji prvega trgovskega emporija, ako se njega mnogi kapitalisti poprimajo raznih obrtnj, katere bi pomnožile izvoz in uvoz. Iz tega stališča bi bila morda predelska železnica Trstu koristnejša, in bi v goriške deželi in posebno prebivalstvu v goriških hribih vzhudila čisto novo, živahno življenje in njihovo blagostanje povzdignola na tak način, kakor bi to loška črta težko mogla storiti v onih krajih, skoz katere bi šla. Za Goriško je sploh predelska železnica prašanje kruha, to mora vsakdo pripoznati, kedor pozna Goriško deželo, nje prebivalstvo in sodi nepristransko.

Ako torej stranka za loško železnico trdi, da bi bili prometni in obrtniški odnošaji prebivalcev boljši na loške, nego na predelske črte, utegne se motiti in prav utegne le v tem imeti, da bi bil promet na loške železnici nekoliko ceneji, nego na predelske; vendar pa je po njih izračunjeni razloček, kolikor se more soditi po le površnem primerjanju, vsaj nekoliko pretiran, kar trdijo tudi nekateri tržaški strokovnjaki. Ako pa govorimo sploh o tržaških interesih, moramo izreči, da bi bilo za promet, kupčijo in obrtnjijo tega prvega trgovskega mesta silno želeli, da se merodajni krogi uže kmalu odločijo za eno ali drugo črto, ker ena, kakor druga bi Trstu koristila, in kolikor bolj se odlašajo odločanje Rudolfove železnice do Trsta, toliko bolj propada tržaška kupčija in več nastaja nevarnost, da naše mesto zgubi še več trgovine, nego jo je zgubilo uže dosedaj.

Želeti je torej, da se Tržačani, še bolj pa državni poslanci, zedinijo za eno ali drugo črto in da neha prepri med dvema strankama, ki le Trstu škoduje in inostranskim lukam koristi, po pregovoru: »Duobus fitigantibus tertius gaudet«. A obema strankama najbode merodajno menenje v tej zadevi odločilnih krogov, kajti uspeh bode gotov, ako se večina odloči za ono črto, katerej je bolj nagnena vlada, katera na posled v takih zadevah vendar obrne stvar na tisto stran, na katero njej bolj kaže. Kakor smo pa uže večkrat rekli: Trst je vreden obzira, neprav izključljivo zaradi Tržačanov, temu tudi zaradi vse države, katere trgovski interesi so le vendar osko spojeni z interesi Trsta. In zatorej je želeli, da naši poslanci, osobito oni južnih dežel, to prašanje sprožijo z vso ozbiljnostjo uže v tej sesiji državnega zbora.

Brezplačni spomeniki list. Po zdravstveni inicijativi je od svetovnoznane izumitelja hrano-zdravilnih izdelkov iz sladi, g. IVANA HOFFA, c. kr. pridvornega liferanta skoraj vseh evropskih vladarjev, c. kr. svetnika itd. na Dunaju, Graben, Bräunerstrasse 8, potem 35-letnice njegovega poslovanja in uprav tako dolgo obstoječe njega iznajdbe, izišel nek historično-medicinski spomeniki list, preveden z spomensko tablico, na kateri so zabilježeni najznamenitejši zgodovinski podatki Avstro-ogrsk, s koledarjem za leto 1884., z svetovno uro, in zapisnikom svetovno važnih dat, kateri na željo izumitelja, g. IVANA HOFFA, razpošilja se gratis in franco vsem, ki ga zahtevajo. — V tem se nahajajo zabilježene množestevile svedoče zdravnikov in zanimajočega se občinstva, kakor tudi poročila o zdravilnih uspehih pri boleznih v prsih in žolodcu, poleg specifičnih boleznih na krvi (bledoba, pomanjkanje krvi, zlata žila itd.) in list utegne biti za vsacega bolnega dokaz vrednostne prisvojine. D. R.

Javne zahvale.

Dolžnost me veže izreči najpresrčnejšo zahvalo g. Dr. Germovniku, zdravniku del. podp. društva, katerega družabnica sem; on me je v težki bolezni prav dobro ozdravil in me rešil nesreče.

Trst 1. aprila 1884.

Katinka Jericio.

Premijol je po hudej i dolgej bolezni Ivan Lavriha, posestnik v Dolini. Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem bližnjim in oddaljenim, ki so poslednjo čast skazali v Gospodu počivaajočemu s tem, da so se v mnogobrojnem številu vdeležili pogreba, izrekajo najgorkejšo zahvalo žalujoči ostali.

Pokojni g. Ivan Gorjup je volil v svojej oporoki 50 for. ubogim iz Proseka. Tej svoti sta pokojnega sinova Ivan in Alojzij v isti namen dodala drugih 50 for. Za ta blagodušni dar, kateri se je na zadušnice dan me uboge razdelil, zahvaljuje se v imenu obdarovanih

Cerkveno in vaško predstojništvo v Proseku.

Listnica opravištv.

Gospodim, ki so se pritožili, da list prekesno dobivajo, neznajmanja, da mi list redno ob sredah in sobotah do 6. ure zvečer pošiljamo na pošto, da je torej krivda pri poštinih uradih. — Prav zato in ker je tožba o slabej poštni službi obča, pritožili smo se na c. k. poštno vodstvo in se nadejamo, da ono stvar preišče ter odpravi napake.

Javne licitacije.

5. aprila, 8. maja in 10. junija t. l. v Piranu posestvo Antona Razza iz Kašela, cena 2132 gl. 21 kr. — 15. aprila, 17. maja in 16. junija t. l. v Vodnjanu posestva Marije Manzin, Lucije Troliš, Marije Antonije Demiani in Marijane Negri, cena 3310 gl. in 70 kr. — 22. aprila, 24. maja t. l. v Vodnjanu posestvo Foke Jugovac. — 2. aprila t. l. v Pazinu posestvo Ivana Voshion iz Koridika, cenjeno 514 gl. in 80 kr. — 3. apr. 3. maj. in 3. jun. t. l. v Trzinu, posestvo Nikolaja Grius iz Turjaka, cenjeno gl. 570. — 16. maj. in 17. jun. t. l. v Piranu posestvo Ivane Benvenuto, cenjeno gl. 6380 kr. 51. — 3. in 29. maja in 20. junija t. l. v Trstu posestvo Tita Bullo ležeče v Kadinu, cenjeno gl. 4093 kr. 70. — 14. maj. in 16. jun. t. l. v Pazinu posestvo Ivana Černeke iz Verma, cenjeno gl. 408 kr. 40. — 17. maj. in 18. jun. t. l. v Piranu posestvo Petra Ruzzier, cenjeno gl. 800. — 24. maj. in 24. jun. t. l. v Gorli posestvo Josipine Miklus, cenjeno gl. 1780. — 1. apr. 2. maj. in 5. jun. t. l. v Lablaju posestvo Dom. Radovic iz Šumberga, cenjeno gl. 3801. — 4. apr. 5. maj. 6. jun. t. l. v Lablaju posestvo Antona Radovic iz Šumberga, cenjeno gl. 3288 kr. 80. — 19. apr. 26. maj. in 26. jun. t. l. v Gorli posestvo Jarneja Demšar, cenjeno gl. 3912 kr. 96. — 19. apr. 24. maj. in 27. jun. t. l. v Ajdovščini posestvo Josefa Črnigoj iz Vrtovina, cenjeno gl. 199 kr. 23. — 23. apr. 23. maj. in 21. jun. t. l. v Piranu posestvo Almeriha Parenzan, cenjeno gl. 378 kr. 38. — 2. maj. 6. jun. in 11. jul. t. l. v Tolminu posestvo Stefana Kemperle iz Podbrda, cenjeno gl. 630. — 5. maj. 9. jun. in 14. jul. t. l. v Tolminu posestvo Blaža Perdec iz Ursine, cenjeno gl. 430. — 21. apr. 23. maj. in 25. jun. t. l. v Kopru posestvo Antona Bordon in drugov, cenjeno gl. 4309 kr. 60. — 9. maj. 11. jun. in 8. jul. t. l. v Piranu posestvo Stefana Grubac, cenjeno gl. 10.000. — 5. apr. 5. maj. in 5. jun. t. l. v Vedajanu posestvo Mihovila Stoković iz Zabronice, cenjeno gl. 3120 kr. 16. — 17. apr. 17. maj. in 17. jun. t. l. v Poreču posestvo Angela Monfalcon, cenjeno gl. 4250.

Tržno poročilo.

Kava. — Kupčija se je zopet nekoliko popravila, cene kave so postale zadnje dni nekoliko trdnješe.

Sladkor — vedno v slabem obratu.

Sadije — popolnoma zanemarjeno, kupi se zdaj lahko po jako ugodni ceni.

Olje — malo kupčije, cene nespremenjene.

Petrolje — malo kupčije, cena je zopet slabša postala, denes stane petrolje gl. 9 $\frac{1}{2}$.

Domači pridelki — žol malo iskan; maslo nekoliko več iskano, in ga plačujejo do gl. 100.—, blago I. vrste. Vse drugo blago brez spremembe.

Borsno poročilo.

Borsa miruje; pri vsem tem pa so kurzi državnih papirjev postali viši in so jako trdni; le Lloydove akcije so šle nazaj, ker je letos društvo placalo le 4%, dividende. Menda gre za večjo vladino subvencijo, zato toliko javkanje.

Dunajska borza

dne 1. aprila.

Znotni drž. dolg v bankovcih 79 gl. 95 kr.	
Enotni drž. dolg v srebru 81 » 15 »	
Zlata renta 101 » 55 »	
5% avst. renta 95 » 40 »	
Delnice narodne banke . . . 845 » — »	
Kreditne delnice 326 » 40 »	
London 10 lir sterlin . . . 121 » 30 »	
Napoleon 9 » 61 »	
C. kr. cekini 5 » 68 »	
100 državnih mark 59 » 25 »	

Razpis službe

za sluga »Del. podpornega društva«
Pogoje naznani predsedništvu, na katero se je obrniti za podeljenje službe.

Oglas

100 pol izvrstnega svilodnega semena pridelanega na Gorenjskem se dobi pri **J. Ovsenik-u**, pola po 50 kr.; v Tomaju: (posta Sežana.)

Obrtnijsko društvo v Barkovijah

napravi v kratkem svoj lastni konsumni magazin s prodajalnico raznega blaga in išče v ta namen poštenega in dobro izurjenega prodajalca (komi). Plača se dogovor. Kaveja 200 gl. 2—3
Oglasiti se je do 15. aprila t. l.

VRTNARSKA KNJIGA ZA MILJONE
tretje pomnoženo in zboljšano izdanje, cena 1 marka.
Razpolje se franco onlin, ki pošljejo 1 marko in 10 pf. Noben vrtnar in prijatelj cvetilo ne bi smel biti brez et prekoristno knjižice, ki se dohva pri
Vereins-Centrale Frauendorf.
Pošta Vilshofen na Parskem.

Pivovarna v Senožecah

ima v zalogi izvrstno pivo v sodčkih in buteljah. Priporoča se vsem dosedanjim prejemnikom in drugim gostilničarjem, ki žele si občinstvu s zdravjo pijačo postreči. Postrežba je točna in po ceni.

Senožec, pošta Postojna.

3—12

SKLADNICAdomačih pridelkov **A. JURCE** v Ptui.

Podpisani priporoča svojo bogato skladišnico domačih pridelkov.

Dobivajo se pri njem na debelo po najnižji ceni:

Pšenica, rž, ajda, koruza, oves, luk (čebula), orehi, slive, moka, krompir, srez ali bira (peštajn), posebno pa izvrsten žol vsake vrste, izvrstno naravno vino in žganje, sploh vsi pridelki sem spadajoči.

Cenilnik in blago na ogled brezplačno in franco. 6—20

A. JURCA

veliki trgovec v **PTUJI**.
(Pettau and Südbahn, Steiermark).

MASLO

prav dobro in po najnižji ceni na debelo pri

Jos. Erat-u

v Mokronogu

(Nassenfuss). Dolenjsko.

Jos. Suchy

fabrikant in eksporter se priporoča gospodom trgovcem in zasebnikom, za en gros in na drobno: Svetovnoznana vsestranska kovinska izdelava v škatuljicah a 5 do 12 kr.

Anilinske barve, 29 različnih barv za čiščenje, barvanje svile, volne, blaga itd. v zavrtkih po 5 do 10 kr.
Jajne barve, 9 različnih barv v zavrtkih po 5 kr. Gorjupi liker za prebavilje v steklenicah po 30 do 70 kr.

Vosek za čiščenje sobnih podov v 3 niansah v škatuljicah a 60 kr.

Zaloga dišavin, materialnega barvnega blaga. Bengalični ali vatrotehnični izdelki.

Japonsko streloklasje en gros po 60 kr. Salonsko topovje za 80 lt. po 40 kr. Skakljajoče žabe za salon en gros 1 gl. 80 kr.

Žabe z šestkratnim strelom gl. 2.— Bengalične sveče za salon v različnih barvah ducat po 48 kr.

Bengalične plamenice za salon v različnih barvah ducat po 60 kr.

Bengalični ogenj v različnih barvah od 3 do 6 gl. za kl.

Bengalične užigalnice ducat po 36 kr.

Odpošiljatev se vrši proti podvzetnici ali pa proti pošiljatelju a conto zneska po

Jos. Suchy

Praga, Karlsasse Nr. 170 II.

Tržaška hranilnica

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 soldov do vsacega zneska vsak dan v tednu, razun praznikov, in sicer od 9. ure do 12. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10. do 11. ure zjutraj. Obresti na knjižice . . . 3%.

Plačuje v torek, petek, soboto od 9. do 12. ure popoldne. Zneske do 50 gl. prav precej. zneske od 50 naprej do 100 gl. je treba odpovedati en dan poprej, zneske od 100 do 1000 gl. z odpovedjo 3 dni, čez 1000 gl. z odpovedjo 5 dni.

Eskomptuje menjice, domicilirane na tržaškem trgu po 3 $\frac{1}{2}$ %.

Posojuje na državne papirje avstrijske do 1000 gl. po 4 $\frac{1}{2}$ %.

više zneske v tekočem računu po 4 $\frac{1}{2}$ %.

Daje denar tudi proti vknjiženju na posestva v Trstu, obresti po dogovoru.

Trst, 24. marca 1883.

Blago za obleko

le iz trepne, dobre volne, za srednje visokega moškega, po 3-10 metrov na obleko za gl. 4-96 a. v. iz dobre volne;

8.— a. v. iz boljše volne;

10.— a. v. iz fine volne;

12-40 a. v. iz dokaj fine volne.

Ogrinjala za na pot, komad po 4, 5, 8 in 12 gl. Najfineja odela iz volne, hlače, povrhnje suknje, spodnje suknje, odela za dež, običajno debelo suknjo, debelo trepno suknjo, česalno blago, ševji, triki, prestala za gospe in biljard, peruvijansko, dosking priporoča

I. STIKAROFKY,

tovarniška zaloga v Brnu.

ustanovljena i. 1866.

Uzorci brezplačno. Uzorne pole za gospe krojače **nefrankirano.** Poštno povzetnice nad 10 gl. brezplačno. Ker mnogo p. n. naročnikov meni popolno zaupa in si dovoljalo naročevati blago, ne da bi prašali i videli dotičnih uzorcev, po tem takem naj se mi tako naročeno blago, ako ne bi ugajalo, nazaj pošlje. Uzorci črnega peruvijana in doskinga se ne razpošiljajo, naročila se vrše le na zaupanje.

Ker jaz pri svojih svetovnih poslovih dobivam na dan na stotine pisem, molim p. n. naročnike svojo **adresno točno izpolniti in če je le moč, naj se ogiblje sklicevanja na prejšnje dopisnice,** kajti traženje teh nam proužroča mnogo težkoč.

Dopisnice se primajo v teh le jezicah: v nemškem, madjarskem, českem, poljskem, italijanskem in francoskem. (24—10)

Svarilo

L. Storch v Brnu po 27 kr. prodaja

naznanjena kot izdelovatelj:
10000 komadov ogrinjla za na pot,
5000 ostankov suknja,
3000 ostankov preproga:
toda ona ni izdelovatelj, niti razpolaga o kate-
terež zalogi suknja; kadar potreba nanese,
kupi se nekoliko komadov od tukajšnjih manjših
prodajalcev suknja in potem se razreže
v ostanke, in uprav tako ona dela i zdru-
vrstnim blagom.

V interesu p. n. občinstva, kakor tudi vsake
prave trdnice, razglasim to svarilo, da narav-
nost rečem priti v okom jedne na prednost
naslanjajoč se rekami.

Z odličnim poštovanjem

3—10

Iv. Stikarofsky,

največja tovarniška zaloga suknja v Brnu.

VSACEJ DAMI,

katera hoče imeti dobro se podajajoč
životnik (modere) iz prave, dobre ribje
kosti (pušpana) priporočam, da si ga
naroči pri meni in da pošlje mero.

Mma. M. Müller na Dunaji

I. Stadt, Operngasse 12 (vis-a-vis

Heinrichshof). 25—21

ŽIVOTNIKE

lastni izdelek po najnovejšem in najbo-
lišem dunajskem in pariškem krovu.
garantirane iz prave ribje kosti naprav-
ljene, bele ali rujave po f. 5, barvane
od f. 7 naprej. Pariški životniki s tra-
kovi za stiskanje beli ali rujavi od f. 8,
barvani od f. 10 naprej, francoski ži-
votniki s priponkami od f. 10, barvani
od f. 12, naprej.

Novost! Štefanije životniki brez plan-
šetov, vsled spričeval zdravnikov, pri-
poročljivi vsakej dami, posehno pa ta-
kim, ki trpe na srčnih, jetrnih in želo-
dčnih boleznih, trajljivi, držeči formo,
brez da bi želodcu najmanj škodovali,
elegantno napravljeni od f. 8 naprej.
Životniki za dame v vseh barvah, for-
mah, v vsakej velikosti in po vsakej
ceni. — Naročbe iz dežele, s pošiljavo
ogleda ali mere in naznanjenjem cene
po poštne povzetju. Kar se ne dopade,
ali prileže, se zamenja za drugo.

LA FILIALE

della

BANCA UNION**TRIESTE**

s'occupa di tutte le operazioni di Banca e di Cambio valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente: Abbuondando l'interesse annuo per Banconote

3 $\frac{1}{2}$ % con preavviso di 5 giorni

4% " " " 12 " "

4 $\frac{1}{2}$ % " a sei mesi fisso3 $\frac{1}{2}$ % con preavviso di 20 giorni3 $\frac{1}{2}$ % " " " 40 " "

3% " " " 3 mesi

4% " " " 6 " "

Godranno dell'interesse aumentato le lettere in
circolazione con 5 giorni di preavviso dal 6 novembre
a. c. quelle con 12 giorni dal 13 giorni e quelle con
24 giorni dal 25 novembre a. c.

IN BANCO GIRO

abbuondando il 3% interesse annuo sino
qualunque somma; prelevazioni sino a
florini 20.000 a vista verso chèque; im-
porti maggiori preavviso avanti la Borsa.
— Conferma dei versamenti in apposito
libretto.

Conteggia per tutti i versamenti
fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del
medesimo giorno.

**Assume pel propri cor-
rentisti l'incasso di Cambiali per
Trieste, Vienna e Budapest, rilascia loro
assegni per queste ultime piazze ed accorda
loro la facoltà di domiciliare effetti
presso la sua cassa franco d'ogni
spesa per essi.**

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita
di effetti pubblici, valute e divise,
nonchè dell'incasso d'assegni, cam-
biali e coupons, verso 1/10% di provig-
ione.

c) accorda ai suoi committenti la facoltà
di depositare effetti di qualsiasi specie
e ne cura gratis l'incasso di coupons
alla scadenza. 49

La Filiale della Banca Union

(Sezione Morci) s'incarica
dell'acquisto e della vendita di merci in
commissione, accorda sovvenzioni ed
apre crediti sopra mercanzie ad essa
consegnate, oppure polizze di carico
o Warrants.

Proti kašlju, hripavosti, prsnim in želodčnim boleznim, obnemoglosti, sušici, neprebavljivosti, skazano najbolje krepilno sredstvo za prebolele vsake si bodi bolezn. Rahljivi izdelki: Sladni izleček-ozdravilni ol. sladna čokolata, koncentriran sladni izleček, sladoprne sladčice. Vse izdelano po Ivan Hoffovej sistemi. Leto ustanovljenja 1847, z 59 odlikovanji in nad 1 milijon pohvalnih pisem. Razprodaja I. Hoffovi ozdravilnih užitnin se vrši po vseh olikanih deželah, v 27.000 prodajalnicah, od teh spada na zahodno Evropo 12.800, in na vzhodno 9900, na Ameriko 4300. I k temu se še časopisi vporabljajo, v Evropi 1600 in Ameriki 400. Kder uže ni bilo več pomoči, so prvi in le ti izvrstni I. Hoffovi zdravilni sladni izdelki, ki so bili 59krat odlikovani, pomagali stotisočim, o katerih ni bilo upanja, da ozdrave, pomoč in ozdravljenje podarili in trpečim življenje in zdravje povrneli.

Ozdravilna poročila

iz Avstrijskega Primorja.

Na izumitelja in samcatega izdelovatelja Iv. Hoffovega sladnega izlečka, dvorni oskrbovalec skoraj vseh evropskih vladarjev, c. k. komisijski svetnik, posestnik zlatega križa s krono za zasluge, vitez visokih redov pruskih in nemških i. t. d. **Ivan Hoff** v Beču, I., Graben, Bräunerstrasse št. 8, tovarna: Grabenhof, Bräunerstrasse št. 2.

Pulj, 20. aprila 1883.

Vaše Blagorodstvo!

Jaz sem primoran izreči, Vašej Blagorodnosti, mojo srčno in globoko-
čutečo zahvalo za dober upliv Vaših izvrstnih izdelkov iz sladi. Jaz болоham uže
jedno leto na bronhijalnem prehlajenju z bljuvanjem krvi, in vsa lekarska sredstva
za ponehanje kašlja in krvnega toka, so se po najvišje skazala uspešnim za ne-
koliko časa, da se zopet vrne pri najmanjem posiljenju ali pregretnju. Odkar pa
jaz uživam Vaše Ivan Hoffovo izvrstno slado-izlečno-zdravstveno pivo in Vaše
uprav takove nedosegljive slado-prne sladčice, zdajno mi je jenjal kašelj, in kar
je najpoglaviteje, da če prav spolnujem dolžnosti mojega poklica ne trpim več
na krvnem bruhanju niti na kašlju in čudno sem okrepčan. Blagovolite mi
poslati še 53 sklenic Vašega slado-izlečnega zdravstvenega oia (bire), 5 zabojčkov
slado-sladčice in 5 kil slado-čokolade I. sorte. Še jedenkrat izrekam mojo pri-
srčno, globočutečo zahvalo in ostanem z odkritosrčnem velepoštovanju Vaš udani

France Rost, pri c. k. pomorskem vodstvu.

Gorica, 2. aprila 1883.

Vaš Ivan Hoffov koncentrirani izleček iz sladi me je čudovito okrepčal in
jaz sem vam primoran zahvaliti se za izvrstni in blagodejni izdelek. Molim Vas,
da mi koj pošljete drugih 10 sklenic koncentriranega izlečka iz sladi.

Z odličnim štovanjem

Konstant vlt. pl. Dabrowski, c. k. stotnik. Gorica.

Evropska veličanstva, svetovni dušni velikani, kakor tudi nebroj

prosteja ljudstva
niso še nijednemu lečnemu izdelku toli hvaležni bili, kakor Ivan Hoffovim zdra-
vilnim sredstvom, slado-izlečnemu zdravilnemu pivu, koncentriranemu izlečku iz
sladi, slado-zdravilnej čokolati in prsnim slado-sladčicam. Od tu izvira
izvenredna prednost in 59kratno odlikovanje po dvornih liferantih, čestne diplome
in prve zaslužne kolajne.

Tukaj bilježimo slova kronanih glav:

Viljem I., nemški cesar: »Vaš dober izleček iz sladi.« Franc Jožef I., avstrijski
cesar: »Rad Vas odlikujem.« Kralj saski: »Blagodejen kraljici materji.« Kralj
danski: »Občutil na zdravje uplivačo moč. Veliki vojvod Meklenburg-Sverinski:
»Moje priznanje.«

Stanina Hoffovi izdelki iz sladi v deželi iz Beča: Slado-izleček-
zdravilno pivo. S zabojem in sklenicami: 6 sklenic gl. 3.82, 13 sklenic gl. 7.26,
28 sklenic gl. 14.60, 58 sklenic gl. 29.10. 1/1, kila čokolade iz sladi I. gl. 2.40,
II. gl. 1.60, III. gl. 1. (Pri večji množini rabat) Slado-bomboni i zavitek 60 kr.
(tudi 1/2, in 1/4, zavitka). Pripravljena redilna moka iz sladi za otroke gl. 1.—
Koncentrirani izleček iz sladi 50 kr. in tudi po 30 kr. — Popolna slado-kopelj
stane 80 kr.

Pod 2 gl. se ne razpošilja.

12—7